

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH

SREDNJEROČNI PLAN RADA

2016.-2018.

Dokument je pripremljen u skladu s Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 62/14) i Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 44/15)

Sarajevo, oktobar/listopad 2015. godine

SADRŽAJ

Poglavlje 1: Strateški okvir.....	3
1.2 Mandat institucije.....	3
Poglavlje 2: Vizija i Misija.....	4
2.1 Vizija.....	4
2.2 Misija.....	4
Poglavlje 3: Učesnici i partneri.....	5
Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja.....	5
4.1 Srednjeročni cilj.....	5
4.2 Specifični ciljevi.....	5
4.3 Programi i Projekti.....	5
4.4 Obrazloženje.....	7
Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje cilja.....	12
5.1 Predviđeni izvori finansiranja.....	12
5.2 Organizacioni kapaciteti.....	13
Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluacija rezultata.....	13
6.1 Definisane ključne pokazatelje.....	13
6.2 Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima.....	15
6.3 Osnovni zaključci predhodnog Izvještaja o provođenju plana rada.....	15
Poglavlje 7: Prilozi.....	15
Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.....	15
Prilog 2: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno-investicijskih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.....	15

Poglavlje 1: Strateški okvir

U skladu sa Strateškim okvirom za Bosnu i Hercegovinu , u okviru opštih principa razvoja, mandat Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH se odnosi na **Inkluzivni rast** kao jedan od opštih principa razvoja koji ima za cilj poduzimanje koordiniranih politika koje će osigurati značajan napredak u sprečavanju socijalne isključenosti i smanjenje siromaštva svih građana BiH.

Strateški cilj

U okviru opšteg principa razvoja Inkluzivni rast, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je prepoznala svoj strateški cilj **Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti** koji podrazumjeva principe ravnopravnosti i nediskriminacije kao sastavnih dijelova svih deklaracija o ljudskim pravima.

1.2. Mandat institucije

Na osnovu Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“,br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice **nadležno** je za:

- praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- promovisanje i zaštita ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda;
- koordinaciju i pripremu izvještaja nadležnim domaćim organima i institucijama i međunarodnim institucijama i organizacija o provođenju obaveza iz međunarodnih konvencija i međunarodnih dokumenata;
- kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlantske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima;
- uspostavljanje i funkcioniranje zastupnika/agenta Vijeća ministara BiH i Ureda zastupnika/agenta Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava;
- uspostavljanje i funkcionisanje Agencije za ravnopravnost polova u BiH i staranje o ravnopravnosti polova;
- praćenje, izrada i distribuiranje informacija o standardima, ostvarenjima i aktivnostima u oblasti ljudskih prava;
- saradnja sa vjerskim zajednicama;
- saradnja sa nacionalnim manjinama i njihovim udruženjima;
- saradnja sa institucijama i organizacijama zaduženim za traženje nestalih lica u BiH;
- saradnja sa Crvenim krstom/križom BiH i Međunarodnim komitetom Crvenog krsta/križa i humanitarnim organizacijama;
- staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa;
- briga o pravima i pitanjima izbjeglica i lica pod supsidijarnom zaštitom u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa.;

- kreiranje i provođenje politike BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije, i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak;
- koordiniranje, usmjeravanje i nadzor u okviru Komisije za izbjeglice i raseljena lica, aktivnosti entiteta i drugih institucija u BiH odgovornih za provođenje politike u ovoj oblasti;
- sve ostale aktivnosti propisane Zakonom, i/ili koje se odnose na provođenje Aneksa VI i VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH;
- sve podatke koje Ministarstvo cijeni relevantnim u skladu sa svim važećim standardima o zaštiti podataka;
- saradnja sa nevladinim sektorom po pitanjima iz nadležnosti ministarstva;
- kreiranje politike Bosne i Hercegovine prema iseljeništvu;
- prikupljanje, sistematiziranje, publikovanje i distribuiranje svih podataka iz nadležnosti ministarstva.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova koji su u nadležnosti BiH i koji se odnose na utvrđivanje osnovnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja politika i planova organa vlasti BiH i međunarodne zajednice u oblasti: stambene politike, obnove i razvoja i projekta održivog povratka i njihovog evidentiranja.

Poglavlje 2: Vizija i misija

2.1 Vizija

Vizija Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice je razvijen i održiv sistem zaštite ljudskih prava svih građana Bosne i Hercegovine i osoba pod međunarodnopravnom zaštitom.

2.2. Misija

Misija Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice je praćenje i provođenje međunarodnih konvencija iz oblasti zaštite ljudskih prava, zaštita ličnih i kolektivnih ljudskih prava, zaštita i unapređenje ravnopravnosti polova, obezbjeđivanje rada Agenta za zastupanje Vjeća ministara pred Evropskim sudom za ljudska prava, kreiranje i provodjenje BH politike iz oblasti povratka izbjeglica, raseljenih osoba, provođenje međunarodnopravne zaštite lica kao i provođenje sporazuma o readmisiji, provodjenje Aneksa VII DMS, kreiranje BH politike prema iseljeništvu, radi zaštite ljudskih prava izbjeglih i raseljenih lica, nacionalnih manjina, socijalno ugrožene kategorije stanovništva i drugih ugroženih kategorija stanovnika kao i svih građana u Bosni i Hercegovini i iseljeništvu.

Poglavlje 3: Učesnici i partneri

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH ostvaruje stalnu komunikaciju i saradnju u oblasti svog djelovanja sa institucijama BiH, entitetskim ministarstvima i drugim organima/tijelima BiH, kao i sa bilateralnim donatorima, međunarodnim finansijskim institucijama i međunarodnim organizacijama.

Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja

4.1 Srednjeročni cilj

Unaprijediti sistem zaštite ljudskih prava i razvoj odnosa Bosne i Hercegovine sa iseljeništvom

4.2 Specifični ciljevi

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine planira ostvarenje Srednjeročnog cilja kroz sljedeće Specifične ciljeve:

- 1.1. Unaprijediti sistem zaštite ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda**
- 1.2. Unaprijediti provođenje BH politike u oblasti provođenja Aneksa VII DMS, zaštite lica pod međunarodnopravnom zaštitom i lica koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji**
- 1.3. Jačanje veza sa iseljeništvom u cilju njihovog uključivanja u društveno-ekonomski razvoj BiH i zaštite i ostvarivanja njihovih prava**

4.3 Programi i Projekti

1.1.1. Smanjenje diskriminacije, promocija i zaštita ljudskih prava (djece, manjina, nestalih osoba, žrtava rata, nasilja, trgovine ljudima, starih osoba, osoba sa invaliditetom, prava na rad i drugih temeljnih prava iz međunarodnih konvencija

- 1.1.1.1 Prikupljanje podataka o slučajevima diskriminacije, promocije i zaštite ljudskih prava (djece, manjina, nestalih osoba, žrtava rata, nasilja, trgovine ljudima, starih osoba, osoba sa invaliditetom i dr.)
- 1.1.1.2 Izveštavanje o provodjenju međunarodnih konvencija i o ispunjenju međunarodnih obaveza kao i drugim dokumentima iz oblasti ljudskih prava.
- 1.1.1.3 Saradnja sa vjerskim zajednicama, nacionalnim manjinama, udruženjima žrtava rata i ostalim NVO

1.1.2. Programa mjera za unaprjeđenje ravnopravnosti polova u institucijama vlasti (po prioritetnim oblastima) izgradnja i jačanje sistema, mehanizama i instrumenata za postizanje ravnopravnosti polova, uspostavljanje i jačanje saradnje i partnerstva

- 1.1.2.1 Sprječavanje i suzbijanje nasilja po osnovu pola, uključujući nasilje u porodici kao i trgovine osobama; Javni život i donošenje odluka, Rad, zapošljavanje i pristup ekonomskim resursima ; Obrazovanje, nauka, kultura i sport ; Zdravlje, prevencija i zaštita; Socijalna zaštita
- 1.1.2.2 Koordinacija provedbe i nadzor nad provođenjem Gender akcionog plana BiH; Praćenje i unapređenje primjene međunarodnih i domaćih standarda za ravnopravnost institucionalnih mehanizama za ravnopravnost polova; Podizanje svijesti o ravnopravnosti polova u svim segmentima društva; Podrška programima i projektima institucionalnih i vaninstitucionalnih partnera; Praćenje i ocjena napretka u postizanju ravnopravnosti polova; Jačanje i saradnja
- 1.1.2.3 Saradnja na regionalnom i međunarodnom nivou; Saradnja sa organizacijama civilnog društva, socijalnim partnerima, akademskom zajednicom

1.2.1. Nastavak implementacije Aneksa VII DMS

- 1.2.1.1 Obnova stambenih jedinica, elektrifikacija i obnova tehničke i socijalne infrastrukture
- 1.2.1.2 Razvijanje sistema podrške porodičnog preduzetništva (samozapošljavanje)
- 1.2.1.3 Utvrđivanje pripadajućih prava raseljenih osoba, izbjeglica iz BiH i povratnika
- 1.2.1.4 Unapređenje monitoringa realizacije projekata iz Aneksa VII DMS-a

1.2.2. Implementacija politika i propisa za reintegraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji i Akcionog plana za period 2015 – 2018, kao i provodjenje sistema zaštite lica pod međunarodnom zaštitom u BiH

- 1.2.2.1 Uspostavljanje sistema prihvata povratnika i integracije povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji
- 1.2.2.2 Održavanje sistema pristupa pravima na smještaj, zdravstvenu i socijalnu zastitu, obrazovanje i rad lica pod međunarodnom zaštitom

1.2.3. Programi u oblasti stambene politike, obnove i razvoja

- 1.2.3.1 Unapređenje koordiniranja aktivnosti u oblasti stambene politike, socijalnog stanovanja, obnove i razvoja i Usklađivanje politika i planova organa vlasti u BiH i međunarodne zajednice

1.3.1. Razvijanje politika Bosne i Hercegovine ka iseljeništvu koje uključuju vezivanja iseljeništva sa razvojem BiH, praćenje emigracionih trendova i njihovog uticaja na razvoj BiH kao i zaštitu prava iseljenika

- 1.3.1.1 Razvoj politika koje se odnose ili uključuju iseljeništvo
- 1.3.1.2 Unapređenje saradnje BiH sa iseljeništvom

4.4 Obrazloženje:

1.1.1. Smanjenje diskriminacije, promocija i zaštita ljudskih prava (djece, manjina, nestalih osoba, žrtava rata, nasilja, trgovine ljudima, starih osoba, osoba sa invaliditetom, prava na rad i dr. temeljnih prava iz međunarodnih konvencija

Polazeći od nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u dijelu koji se odnosi na ljudska prava, u narednom periodu aktivnosti iz oblasti ljudskih prava fokusirane su na realizaciju cilja koji se odnosi na „Unaprijeđenje sistema zaštite ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda“ koji je naslonjen na realizaciju programa koji imaju za cilj „Smanjenje diskriminacije, poboljšanje zaštite i promocije ljudskih prava ranjivih kategorija kao što su djeca, manjine, nestale osobe, žrtava rata, nasilja, trgovine ljudima, stare osobe, osoba sa invaliditetom i dr, ali i osiguranje ostalih individualnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda. U okviru programskih i planskih aktivnosti najvažnija aktivnost vezana je za izradu i usklađivanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti ljudskih prava, kontinuirani rad na pristupanju međunarodnim ugovorima, usklađivanje zakona sa međunarodnim i EU standardima i sa zakonom o zabrani diskriminacije, te ispunjenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine u pogledu izvještavanja međunarodnih tijela o ostvarenom napretku. Dio ovih aktivnosti je i učestvovanje predstavnika BiH u međunarodnim i regionalnim aktivnostima u oblasti ljudskih prava.

Aktivnosti koje će Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice provoditi u pomenutom programu odnose se na: Izrada Strategije za ljudska prava i borbu protiv diskriminacije, Izvještaj o provođenju Akcionog plana za suzbijanje diskriminacije, Izvještaj o provedbi zakona iz nadležnosti Ministarstva u oblasti ljudskih prava, Izvještaj o radu koordinacionih i savjetodavnih tijela iz oblasti ljudskih prava, Izvještaj o provođenju Akcionog plana za djecu, Izvještaj o položaju djece i porodica sa djecom sa aspekta diskriminacije, Izvještaj o slobodi izražavanja u medijima, Izrada smjernica za poboljšanje ljudskih prava ranjivih kategorija, Izrada Smjernica za obrazovanje iz ljudskih prava i izvještaja o implementaciji, Program obilježavanja značajnih datuma iz oblasti ljudskih prava u BiH, Izrada Smjernica za smanjenje nasilja nad djecom u BiH, Sačinjavanje izvještaja po međunarodnim dokumentima u oblasti ljudskih prava, Izvještaj o prezentaciji izvještaja BiH i zaključnim zapažanjima i

preporukam međunarodnih tijela, Organizovanje monitoring posjeta međunarodnih tijela BiH, Učestvovanje u radu stručnih tijela na međunarodnom, evropskom i regionalnom nivou, Izvještaj o implementaciji ugovora sa vjerskim zajednicama, Podrška radu mješovitih komisija u saradnji sa vjerskim zajednicama, Podrška radu Odboru za Rome i saradnja sa Vijećem za nacionalne manjine, Izrada Akcionog plana za Rome i izrada izvještaja o implementaciji, Izrada izvještaja o realizaciji Akcionog plana BiH o obrazovnim potrebama Roma, Izvještaj o utrošku grant sredstava namjenjenih realizaciji Akcionog plana za Rome, Izrada Strateške platforme za rješavanje pitanja nacionalnih manjina, te dodjela grantova za Međunarodni Komitet Crvenog Krsta, Međureligijskom vijeću BiH, organizacijama za podršku žrtvama trgovine ljudima, osoba sa invaliditetom, udruženjima manjina, Jevrejskoj zajednici za obilježavanje dan žrtava Holokausta i druge aktivnosti vezane za rad na predstavkama i žalbama građana.

1.1.2. Programa mjera za unaprjeđenje ravnopravnosti polova u institucijama vlasti (po prioritetnim oblastima) izgradnja i jačanje sistema, mehanizama i instrumenata za postizanje ravnopravnosti polova, uspostavljanje i jačanje saradnje i partnerstva

Aktivnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine će se bazirati na strateškim ciljevima Gender akcionog plana za Bosnu i Hercegovinu, za period 2013.-2017.godine (GAP), kao strateškog dokumenta za uvođenje ravnopravnosti polova u sve oblasti javnog i privatnog života. Aktivnosti se odnose na stručnu podršku institucijama u procesu uvođenja principa ravnopravnosti polova u prioritetnim oblastima GAP-a BiH, praćenje primjene domaćih i međunarodnih standarda za ravnopravnost polova, edukativne i promotivne aktivnosti za podizanje svijesti stručne i šire javnosti, te sveukupnu koordinaciju provedbe GAP-a BiH.

Takođe, nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je koordinacija, provođenje i praćenje sektorskih strategija i akcionih planova iz ove oblasti: Akcionog plana za implementaciju UN Rezolucije 1325 "Žene, mir i sigurnost" za Bosnu i Hercegovinu za period 2014.-2017. godine i Okvirne strategije za provedbu Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i u porodici u Bosni i Hercegovini za period 2015.- 2018. godine.

Važan segment rada, u okviru provedbe gore navedenih strateških dokumenata, će i dalje biti jačanje saradnje i partnerstva na regionalnom i međunarodnom nivou, te sa organizacijama civilnog društva i akademskom zajednicom. Ove aktivnosti uključuju razmjenu informacija, iskustava i dobrih praksi, kao i planiranje i provođenje zajedničkih aktivnosti i projekata.

1.2.1. Nastavak implementacije Aneksa VII DMS

U cilju realizacije prava iz Aneksa VII DMS-a, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH će nastaviti koordinirati niz aktivnosti u vezi s obnovom stambenih jedinica povratnika, elektrifikacije, obnovom tehničke i socijalne infrastrukture, uspostavljanje sistema za podršku porodičnom preduzetništvu (samozapošljavanje), te aktivnosti na unapređenju monitoringa realizacije svih projekata u funkciji povratka. Naprijed spomenute aktivnosti uključuju mnogobrojne podaktivnosti kao što su: praćenje i identifikacija stanja i potreba na terenu u oblasti povratka (obilazak terena, kontinuirani kontakti s lokalnim zajednicama i nevladinim sektorom, prikupljanje i sistematizovanje podataka), analize i pripreme materijala na osnovu kojih će se donositi odluke o visini i dodjeli potrebnih sredstava, odabiru mikrolokacija/opština i korisnika, vrsti i obimu pomoći. Nakon donošenja odluka o rasporedu sredstava od strane Komisije za izbjeglice i raseljene osobe, Ministarstvo će usaglasiti i izraditi normativno-pravna akta (memorandumi, sporazumi, ugovori) koja regulišu prava i obveze svih učesnika u implementaciji programa i projekata u funkciji povratka. Raseljene osobe i povratnici su svakako socijalno jedan od najugroženijih dijelova stanovništva, te u cilju smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti ove populacije, Ministarstvo u narednom trogodišnjem periodu, počevši od 2016. godine, planira uspostavu i razvijanje sistema podrške porodičnom preduzetništvu. Kreiranjem i donošenjem odgovarajućih podzakonskih akata (nakon donošenja Zakona o izbjeglicama i raseljenim osobama u BiH) regulisaće se realizacija programa i projekata koji će povratničkim porodicama omogućiti egzistencijalnu sigurnost i ekonomsku nezavisnost, a povratak, u punom smislu, učiniti održivim. Monitoring je sastavni dio projektnog ciklusa i ključni instrument upravljanja svakim projektom, a u slučaju realizacije Aneksa VII i dio uspješne koordinacije procesom povratka na cijeloj teritoriji BiH, te je neophodno i planirano permanentno raditi na njegovom unapređenju. U tom smislu, u narednim godinama je predviđen nastavak praćenja cjelokupnog procesa realizacije projekata u skladu procedurama definisanim Priručnikom za monitoring, a rezultat praćenja će biti donošenje izmjena i dopuna postojećih procedura, te donošenje novih, odgovarajućih akata kao korak naprijed ka još efikasnijem i sveobuhvatnijem monitoringu.

Osim normativnih akata, unapređenje monitoringa uključuje i nastavak razvoja baza podataka za monitoring, unapređenje vrste i načina izvještavanja o cjelokupnom procesu realizacije projekata, te imajući u vidu obim i kompleksnost monitoringa, analizu i izradu prijedloga kadrovske osnaživanja.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15) Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH za 2015. godinu dodijeljena su sredstva u iznosu od 2.000.000 KM, namijenjena za finansiranje prava iz Aneksa VII DMS. Kao i svih predhodnih godina namjera Ministarstva je da i u narednom periodu obezbjedi ova

sredstva u svom budžetu. Navedena sredstva se Odlukom o prenosu sredstava prenose na račun Fonda za povratak BiH, a o raspodjeli sredstava po iznosima i namjenama odlučuje Komisija za izbjeglice i raseljene osobe. Prema Zakonu o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, administrativnu i tehničku podršku u radu Komisije za izbjeglice i osobe BiH pruža Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.

U toku je izrada nacrtu Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima i povratnicima. Obzirom da je potrebno provesti dodatne konsultacije, doraditi tekst nacrtu Zakona, dodatno razraditi Ustavom i međunarodnim konvencijama zagarantovana prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, nadležnosti institucija, koordinacija između učesnika u provođenju Aneksa VII DMS i dr.

Posljednja registracija raseljenih osoba rađena je 2005 godine. Obzirom da je od tada prošlo 10 godina i da je došlo do promjena u broju i statusu raseljenih lica potrebno je u saradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima provesti reviziju statusa ovih osoba.

Svake godine u budžetu ministarstva se osiguravaju sredstva za pomoć nevladinim organizacijama i udruženjima koje se bave pitanjima raseljenih osoba, povratnika i izbjeglica u iznosu od 100.000,00 KM za projekte koje NVO dostave na Javni poziv raspisan od strane MLJPI.

1.2.2. Implementacija politika i propisa za reintegraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji i Akcionog plana za period 2015 – 2018, kao i provodjenje sistema zaštite lica pod međunarodnom zaštitom u BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je nadležno za Readmisioni centar u Mostaru za prihvata BH državljana koji se u BiH vraćaju po sporazumima o readmisiji. Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave u BiH, Ministarstvo je nadležno prihvata i zbrinjavanje BH državljana koji se vraćaju u BiH na period do 30 dana. Osobe koje zatraže asistenciju Ministarstva za smješta, zbrinjavaju se u Readmisioni centar u kome mogu boraviti maksimalno 30 dana. Za vrijeme boravka u Readmisionom centru ovim osobama osigurava se smještaj, ishrana, higijenske potrepštine, sistematski pregled prilikom prijema, psiho-socijalna pomoć i besplatna pravna pomoć. Ovo je isključivo programska i budžetska obaveza Ministarstva.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je u sklopu implementacije projekta „Integrirani program podrške za reintegraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji“ pripremlilo prijedlog Strategije Bosne i Hercegovine za prihvata i integraciju državljana BiH koji se vraćaju u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji koja je usvojena u Parlamentarnoj skupštini BiH. U sklopu implementacije navedenog projekta obnovljeno je 24 stambene jedinice u 11 pilot općina u BiH gdje će biti smješteni državljanu BiH, povratnici po osnovu sporazuma o readmisiji, koji nemaju

alternativnog stambenog rješenja na period do 12 mjeseci.

Takođe, Ministarstvo je na osnovu statističkih pokazatelja planiralo proširenje i unaprijeđenje funkcionalnog sistema integracije povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji u još 12 opština koje imaju najveći broj povratnika. Funkcionisanje ovog sistema bit će finansirano iz budžeta Ministarstva nakon okončanja gore navedenog projekta.

U implementacije podprojekta sa UNHCR-om u vezi lica pod međunarodno pravnom zaštitom predviđeno je finansiranje i nabavka prehrambenih i higijenskih paketa za lica koja borave u Izbjegličko prihvatnom centru „Salakovac“. Obzirom na činjenicu da noramativi o vrsti artikala u prehrambenim i higijenskim paketima nisu prilagođeni i hroničnim bolesnicima potrebno je izvršiti prilagođavanje pomenutih artikala pomenutim licima, kao i povećanje finasnijske kontribucije za nabavku svježe hrane.

Socijalna zaštita-Ministarstvo jednom mjesečno za svako ostvareno pravo iz člana 8., člana 9. i člana 12. vrši avansnu isplatu na osnovu dostavljenog pravosnažnog rješenja kojim je odlučeno o pravu osoba iz člana 6. ovog Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 3/09 i 5/10).

Zdravstvena zaštita-Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je obveznik uplate doprinosa (u daljnjem tekstu: obveznik osiguranja). Ministarstvo uplaćuje doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje za osiguranike koji ispunjavaju uslove iz člana 3. i 4. stava (2) Pravilnika o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznat izbjeglički status ili drugi vid međunarodne pravne zaštite u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 24/07 i 3/09).

1.2.3. Programi u oblasti stambene politike, obnove i razvoja

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je nadležno za utvrđivanje osnovnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja politika i planova organa vlasti BiH i Međunarodne zajednice u oblasti stambene politike, obnove i razvoja. Uz odgovarajuća zakonska rješenja za pristup pravima na stanovanje izbjeglica i raseljenih osoba kao jedne od najširih kategorija BiH stanovništva u potrebi za trajnim rješenjima uključujući i stambeno zbrinjavanje neophodno je provoditi aktivnosti na stambenom zbrinjavanju stanovništva u nepovoljnoj socijalnoj situaciji. Ministarstvo je pripremlilo Vodeće principe o načinu raspolaganja i korištenja stambenih jedinica namjenjenih za socijalno stanovanje u BiH. Vodeći principi za primarni cilj imaju sprečavanje privatizacije i nenamjenskog raspolaganja i korištenje stambenih jedinica čija je izgradnja finansirana iz državnog budžeta, kreditnih i donatorskih sredstava. Imajući u vidu značajan broj projekata socijalnog stanovanja koji su do sada implementirani ili je implementacija u toku regulativa vezana za ovaj novonastali javni stambeni fond je jedan od prioriteta za naredni period.

1.3.1. Razvijanje politika Bosne i Hercegovine ka iseljeništvu koje uključuju vezivanja iseljeništva sa razvojem BiH, praćenje emigracionih trendova i njihovog uticaja na razvoj BiH kao i zaštitu prava iseljenika

Obaveza je Bosne i Hercegovine da štiti prava svojih državljana u inostranstvu razvija i unapređuje odnose BiH sa svojim iseljeništvom i pruža pomoć i podršku očuvanju i jačanju državnog, nacionalnog i kulturnog identiteta. U predhodnom periodu pitanju iseljeništva u Bosni i Hercegovini se nije posvećivala dovoljna pažnja, koju iseljeništvo sa obzirom na svoju brojnost i značaj, zaslužuje.

Bosna i Hercegovina nema poseban zakon niti strategiju kojim se uređuje pitanje odnosa i saradnje sa iseljeništvom. Postoje pojedinačna i djelimična zakonska rješenja, kao i opšti pravni i međunarodno pravni akti iz raznih oblasti koji posredno ili neposredno uređuju ovaj odnos. Takođe u Bosni i Hercegovini ne postoji posebno tijelo koje bi koordiniralo rad institucija koje imaju određene nadležnosti prema iseljeništvu. U okviru razvoja politika koje se odnose ili uključuju iseljeništvo predviđena je izrada dokumenta Politike o saradnji BiH sa iseljeništvom. U skladu sa Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, da u saradnji s nadležnim institucijama na nivou države, entiteta i kantona, sačini okvirnu politiku o dijaspori, koja će biti baza za zakonsko definisanje ove materije.

Takođe, u cilju povezivanja iseljeništva sa razvojem Bosne i Hercegovine Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH dodjeljuje grant sredstva nižim nivoima vlasti na realizaciji aktivnosti u ovoj oblasti.

Unapređenje saradnje BiH sa iseljeništvom će se realizovati kroz niz aktivnosti u okviru podrške i organizacije manifestacija, organizacija i udruženja na unapređenju kulturne, obrazovne, sportske i privredne saradnje sa iseljeništvom, kao i informisanja iseljeništva, što Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH radi u okviru svojih kontinuiranih poslova. Takođe u daljnjem unapređenja saradnje sa iseljeništvom Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH planira dodjelu grant sredstava udruženjima i organizacijama koje preduzimaju aktivnosti na unapređenju kulturne, obrazovne, sportske i privredne saradnje sa iseljeništvom.

Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje cilja

5.1 Predviđeni izvori finansiranja

Troškovi koji nastaju u toku realizacije srednjoročnog plana spadaju u sljedeće osnovne kategorije: bruto plate i naknade, naknade troškova uposlenih, izdaci za materijal i usluge, tekući grantovi (transferi) i kapitalna ulaganja.

U postojećem sistemu izrade budžeta institucija, programi su definisani na nivou organizacijskih jedinica na način da se isti program realizuje u samo jednom organizacijskom dijelu. U programskom budžetu, koji je u skladu sa srednjoročnim planom, realizaciji programa može da doprinosi jedan ili više organizacijskih dijelova institucije.

U skladu s ovim principom definisana je metoda za alokaciju troškova pojedinih organizacionih dijelova za realizaciju zajedničkih programa. Ovaj model se koristi i za alokaciju troškova zajedničkih poslova, koji predstavljaju vitalne dijelove institucije, ali nisu direktno usmjereni na realizaciju programa i projekata plana.

Organizacioni dijelovi Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice koji dodaju vrijednost svim projektima, a samim tim i programima, su sljedeći: Kabinet ministrice, Kabinet zamjenika, Kabinet sekretara Ministarstva, Sektor za opšte, pravne i finansijsko materijalne poslove i Odjel interne revizije.

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju implementacije postavljenog srednjoročnog i specifičnih ciljeva definisanih Srednjoročnim planom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice za period 2016.-2018., planirano je ukupno 28.568.000 KM sredstava iz budžeta. U ovom trogodišnjem periodu, planirano je finansiranje projekata i programa koji se finansiraju iz donatorskih izvora u iznosu 641.887 KM, a iz kreditnih i drugih izvora finansiranja u iznosu 496.693.559 KM.

5.2. Organizacioni kapaciteti

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice trenutno upošljava 108 zaposlenih, dok je prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH iz 2013. godine sistematizovano 140 radnih mjesta. U narednom periodu se očekuje prilagođavanje unutrašnje organizacione strukture u svrhu optimizacije procesa i zadataka.

U projektiranom periodu (2016. – 2018.) Ministarstvo će kontinuirano raditi na jačanju i razvoju kadrovskih kapaciteta kroz redovne obuke, u organizaciji Agencije za državnu službu, i/ili specijalizovane obuke.

Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluacija rezultata

6.1 Definisane ključnih pokazatelja

Srednjeročni cilj - Unaprijediti sistem zaštite ljudskih prava i razvoj odnosa Bosne i Hercegovine sa iseljeništvom

Pokazatelji uspjeha:

1. Osiguran pristup pravima ranjivoj kategoriji stanovništva
2. Osiguran pristup pravima svih izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika koji još uvijek trebaju trajna i održiva rješenja
3. Osigurana zaštita prava iseljenika

Pokazatelji rezultata za specifične ciljeve:

- 1.1. Unaprijediti sistem zaštite ličnih i kolektivnih ljudskih prava i sloboda
  - Izrada i usklađivanje zakona
  - Usklađivanje zakona sa *acquis-a*
  - Pristupanje međunarodnim ugovorima
  - Priprema izvještaja po osnovu međunarodnih instrumenata i po osnovu Zakona o zabrani diskriminacije
  - Broj realizovanih promotivnih, edukativnih i projektnih aktivnosti
  - Sudjelovanje u radu međunarodnih stručnih tijela, regionalna koordinacija
  - Obezbjedeđeni mehanizmi za sprječavanje i suzbijanje nasilja po osnovu pola, uključujući nasilje u porodici kao i trgovine osobama
  - Realizovane promotivne i edukativne aktivnosti za podizanje svijesti o ravnopravnosti polova u svim segmentima društva
  - Uspostavljena i/ili ojačana saradnja institucionalnih mehanizama za ravnopravnost polova na svim nivoima uključujući i regionalnu saradnju
- 1.2. Unaprijediti provođenje BH politike u oblasti provođenja Aneksa VII DMS, zaštite lica pod međunarodnopravnom zaštitom i lica koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji
  - Zakon o izbjeglicama iz BiH, raseljenim licima i povratnicima
  - Uspostavljen sistem podrške porodičnom preduzetništvu putem usvojenih podzakonskih akat
  - Izmjenjene, dopunjene i harmonizirane procedure monitoringa
  - Podneseni završni izvještaji o monitoringu realizovanih projekata obnove stambenih jedinica, elektrifikacije, tehničke i socijalne infrastrukture (održivog povratka)
  - Osiguran prihvata i smještaj na period do 30 dana BiH državljanima koji se vraćaju u BiH na osnovu sporazuma o readmisiji
  - Osiguran pristup pravima lica pod međunarodnom zaštitom na smještaj, zdravstvenu i socijalnu zaštitu

- Osigurani mehanizmi za obnovu stambenih jedinica i osigurana pomoć u održivom povratku

1.2. Jačanje veza sa iseljeništvom u cilju njihovog uključivanja u društveno-ekonomski razvoj BiH i zaštite i ostvarivanja njihovih prava

- Pripremljeni dokumenti koji su dio politika vezanih za iseljništvo
- Institucije i organizacije koje su uključile iseljništvo u svoje planove i aktivnosti
- Poduzete aktivnosti koje se odnose na saradnju sa iseljeništvom

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice informacije o pokazateljima rezultata i pokazateljima uspjeha prikuplja iz svih dostupnih izvora koji su na raspolaganju. Prikupljanje podataka će se provoditi kontinuirano.

6.3. Osnovni zaključci prethodnog izvještaja o provođenju plana rada

Obaveza izrade srednjoročnog plana rada institucija BiH uvedena je Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH”, broj 62/14), a primjenjuje se od 1.1.2015. godine. Ovaj dokument predstavlja prvi srednjoročni plan rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Poglavlje 7: Prilozi

Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH

Prilog 2: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno-investicijskih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.